

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: A. M. Y. S.**, nar. „X“, státní příslušnost - Irácká republika, trvalý pobyt „X“, zastoupeného Organizací pro pomoc uprchlíkům, sídlem v Praze, Kovářská 4, proti **žalovanému: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend**, Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.9.2015, č.j. KRPU-206573-19/ČJ-2015-040022,

t a k t o :

- I.** Žaloba se **zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25.9.2015, č.j. KRPU-206573-19/ČJ-2015-040022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajišťuje za účelem správního vyhoštění a podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 90 dnů od ode dne omezení osobní svobody žalobce, které nastalo dne 23.9.2015 v 16.30 hodin.

V žalobě uvedl, že došlo k porušení ustanovení §§ 2, 3 a 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců a dále ustanovení § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 33 odst. 1 Úmluvy

o právním postavení uprchlíků č. 208/1993 Sb. ve spojení s čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod č. 209/1992 Sb. Žalobce má za to, že v jeho případě nemůže být naplněn účel zajištění, kterým je správní vyhoštění z České republiky. V jeho případě existují důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Iráku, tak by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 179 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Důvody, pro které žalobce uprchl, se žalovaný ve svém rozhodnutí téměř nezabýval, přestože mu zákon takovou povinnost ukládá. Žalovaný vycházel pouze ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra, které ovšem nereaguje na konkrétní okolnosti případu. Žalobce je ze severního Iráku, města Mosul. Příslušníci Islámského státu dali žalobci výhrůžným dopisem jasně najevo, že nesouhlasí s jeho politickým smýšlením. Jistou roli sehrál i náboženský podtext. Zároveň Irák není schopen žalobci poskytnout ochranu. V Iráku je velké množství vnitřně přesídlených osob, zároveň je velmi nebezpečné se přesouvat z jedné oblasti do jiné. Žalobci bylo vyhrožováno konkrétním způsobem. V zemi, která je zmítána ozbrojeným konfliktem, by pro něj bylo opravdu obtížné najít bezpečné místo. Ani Bagdád, do kterého by měl být žalobce letecky přepraven, není bezpečným místem, neboť existují četné zprávy dokládající bombové útoky na civilisty, přitom žalobce poukázal na konkrétní případ, kdy 14.8.2015 zemřelo na tržišti v Bagdádu nejméně 67 lidí. Žalovaný měl před vydáním rozhodnutí o zajištění alespoň předběžně posoudit možné překážky správního vyhoštění žalobce a učinit si úsudek o tom, zda je jeho správní vyhoštění, vycestování nebo předání alespoň potencionálně možné. Na podporu své argumentace odkázal žalobce na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva, a to Rashed proti České republice, č. 298/07, Mikolenko proti Estonsku, č. 10664/05, Singh proti České republice, č. 60638/00, a dále na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 12/2009-61 a č.j. 7 As 79/2010-150. Závěrem zdůraznil, že žalobou napadené rozhodnutí shledává nepřezkoumatelným.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě zrekapituloval dosavadní průběh řízení včetně důvodů obsažených v žalobou napadeném rozhodnutí. Poukázal na to, že se zabýval i otázkou reálného předpokladu realizace správního vyhoštění do země původu žalobce, a to jak s ohledem na podané vysvětlení žalobce, tak s ohledem na běžnou praxi žalovaného. Dále poukázal na to, že je v otázce možnosti vyhoštění vázán závazným stanoviskem Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, které potvrdilo možnost realizace správního vyhoštění. Žalobcem tvrzený rozpor vyhoštění se zásadou non-refoulement je účelovým tvrzením ničím nepodloženým, neboť žalobce ve svém podaném vysvětlení nikterak nezmínil žádný z relevantních důvodů. Žalovaný nerozumí tvrzení žalobce v žalobě o výhrůžném dopise od Islámského státu, neboť se o něm žalobce dosud nezmínil a žalovaný ho nemohl vzít nijak v úvahu. V daném konkrétním případě bylo zjištěno, že žalobce je osoba starší 15 let, správní řízení o správním vyhoštění s ním bylo zahájeno, uložení zvláštních opatření za účelem vycestování se na pozadí sdělených a známých okolností daného konkrétního případu jeví jako neúčelné a ohrozilo by samotnou realizaci správního vyhoštění a žalovaný posoudil, že by žalobce mohl mařit či stěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí stanovil odhadovanou dobu k ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu na základě jemu známých skutečností v obdobných případech a na základě jeho praxe. Závěrem odmítl podobnost této věci s rozhodnutím ve věci Singh proti České republice.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s. která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 23.9.2015 byl žalobce zajištěn, neboť bylo zjištěno, že se pohybuje na území České republiky bez platného cestovního dokladu, kterým by prokázal svoji totožnost a nedisponuje ani vízem pro vstup a pobyt na území České republiky ani do schengenského prostoru. Z podání vysvětlení žalobce, stejně jako z jeho následného vyjádření jako účastníka řízení, vyplývá, že je občanem Iráku, který se rozhodl opustit své město Al Mosel (Mosul), neboť bylo asi před rokem obsazeno Islámským státem, na cestě je asi 15 dní a jeho cílem je požádat o azyl v Německu nebo ve Finsku. Důvodem odchodu bylo, že se ve městě válčilo a že se bál o svůj život. Cestovním dokladem nikdy nedisponoval. Ví, že se v České republice a v schengenském prostoru zdržuje neoprávněně, ale musel Irák opustit. O azyl v žádné zemi dosud nežádal. Nemá žádné rodinné, ekonomické, kulturní ani společenské vazby na území schengenského prostoru ani České republiky. Kdyby nebyla válka, zůstal by v Iráku. U žalobce byla zajištěna hotovost ve výši cca 158 euro a 150 tureckých lir. K možnosti vycestování žalobce do Iráku si žalovaný vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 29.9.2015, v němž je uvedeno, že vycestování žalobce do Iráku je možné.

Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Soud předně konstatuje, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění z území ČR. Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování ozajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Zásadní roli v daném případě hraje závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné, které je vydáváno podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23.11.2011, č.j. 7 As 79/2010-150, www.nssoud.cz).

V daném případě je při hodnocení odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí také nutno vzít v úvahu již shora zmíněnou předběžnost rozhodnutí o zajištění, která je zdůrazněna i tím, že toto rozhodnutí je prvním úkonem v řízení (srov. § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a správní orgán tak vychází z dosud nekompletních spisových materiálů (řízení o správním vyhoštění je teprve zahájeno), které však v daném případě dostatečně odůvodňují rozhodnutí o zajištění.

Soud podotýká k námitce žalobce, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra nereflktuje konkrétní okolnosti případu, že tato námitka je ve vztahu k žalobou napadenému rozhodnutí zcela irelevantní, neboť závazné stanovisko o možnosti vycestování týkající se žalobce bylo vyhotoveno až několik dní po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Tvzení žalobce jsou však v závazném stanovisku Ministerstva vnitra reflektována.

V daném případě žalovaný vycházel z vyjádření samotného žalobce a posuzoval jeho konkrétní situaci, jak je z rozhodnutí zřejmé. Žalobce sice uvedl, že se obává o svůj život v Iráku, neboť město, ve kterém žil bylo již před rokem obsazeno Islámským státem, nic bližšího však neuvedl. Nezmínil se nijak o konkrétních hrozbách, které mu na území Iráku hrozí ani nepožádal o mezinárodní ochranu po vstupu do bezpečných zemí včetně České republiky, což jeho tvrzení o útěku z důvodu obavy o život ze strany hrozby od Islámského státu do jisté míry relativizuje. O nepřípadné zobecnění se žalobce snaží, když poukazuje na to, že situace není bezpečná ani v Bagdádu, neboť tam dochází k útokům na civilisty. Tuto argumentaci žalobce soud přijmout nemůže, neboť v takovém případě by zajištění za účelem vyhoštění nebylo možné nejen vůči žádnému obyvateli Iráku, ale i dalších zemí, kde je úroveň bezpečnosti nižší než v České republice. Tvzení žalobce o vyhrožování ze strany Islámského státu a existenci dopisu se poprvé objevilo až v žalobě, aniž by bylo doloženo. Ani potencionálně se tak nejedná o překážky správního vyhoštění, které by byly v době rozhodování o zajištění známy nebo před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Správnímu orgánu tak nelze vytýkat něco, o čemž nemohl mít v době vydání rozhodnutí povědomost. V tomto směru musí soud podotknout, že při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince je soud vázán ustanovením § 75 odst. 1 s.ř.s., kde je výslovně uvedeno, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jestliže žalobce uvádí, že se žalovaný důvody, pro něž žalobce utekl z Iráku, nezabýval, pak soud konstatuje, že žalovaný se jimi zabýval v dostatečném rozsahu vzhledem k obecným tvrzením žalobce, který pouze uvedl, že Irák opustil, protože Mosul byl obsazen Islámským státem a bál se o svůj život. Je možno konstatovat, že v době rozhodnutí žalovaného nebyly prokázány důvody znemožňující vycestování podle § 179 odst. 2 písm. b), c), d) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se otázkou možnosti samotného provedení vyhoštění žalobce zabýval a v rámci podkladů, které byly v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí k dispozici, dospěl k závěru, že nebyly zjištěny žádné objektivní skutečnosti, které by bránily realizaci správního vyhoštění, a tedy správní vyhoštění je reálně proveditelné. Po přezkoumání obsahu správního spisu se s tímto závěrem správního orgánu ztotožnil i soud. Na základě shora uvedeného soud uzavírá, že žalovaný se zabýval situací žalobce ve vztahu k možnosti realizace vyhoštění v dostatečném rozsahu.

Soud dále konstatuje, že skutečnosti, že žalobce nelegálně vstoupil na území České republiky, pobýval na jejím území nelegálně, jeho cílem je dostat se do Německa, na území České republiky nemá žádné vazby ani finanční prostředky, svědčí o tom, že je u něj dáno nebezpečí útěku a tím maření v budoucnu potencionálně uloženého správního vyhoštění.

K obecné námitce žalobce, že v jeho případě došlo k porušení základních zásad správního řízení, soud uvádí, že takové porušení neshledal. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem týkajících se neoprávněného pobytu žalobce nejen na území České republiky, které se náležitě promítly do odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, je patrné, že žalovaný konkrétně hodnotil situaci žalobce a dospěl k závěru o nutnosti žalobce zajistit, jemuž soud nemá co vytknout.

Pro úplnost soud uvádí, že výše uvedené závěry byly následně po vydání žalobou napadeného rozhodnutí potvrzeny i obsahem závazného stanoviska Ministerstva vnitra, kde je uvedeno, že byla hodnocena situace v Iráku a vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl, že by mu měl být uložen trest smrti či hrozí jeho vykonání, neuvedl skutečnosti, že by mu v případě návratu mělo hrozit mučení, nelidské nebo ponižující zacházení nebo trest ani neuvedl konkrétně nic, co by nasvědčovalo tomu, že mu hrozí v jeho vlasti vážné ohrožení života lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a ani nepožádal z tohoto důvodu o mezinárodní ochranu, dospělo ministerstvo k závěru, že vycestování je možné. Není tedy důvodná námitka, že shora zmíněné závazné stanovisko bylo formulováno obecně bez konkrétního vztahu k žalobci.

Soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 10. listopadu 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová